

8. desember 2020

Til: Olje- og energidepartementet
Fra: KonKraft

Innspill fra KonKraft til stortingsmelding om langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser

KonKraft viser til pressemelding fra Olje- og energidepartementet den 12.11.2020, og takker for muligheten til å komme med innspill til det pågående arbeidet med den nye stortingsmeldingen om langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser. KonKraft er et nærings- og klimapolitisk samarbeid mellom LO, Industri Energi, Fellesforbundet, Norges Rederiforbund, NHO, Norsk Industri og Norsk olje og gass.

Kompetansen og teknologikraften i den norske olje- og gassindustrien er avgjørende for Norges bidrag til at verden når målene som er satt i Parisavtalen og oppnår FNs bærekraftsmål. Verden vil fortsatt trenge olje og gass i 2050, også i et lavutslippsscenario innenfor Parisavtalen. Skal vi lykkes med utvikling av en ny og framtidsrettet energinæring i havet, må omstilling og industriutvikling skje i et kontinuerlig samspill mellom eksisterende og ny industrikompetanse. Da er det spesielt seks områder KonKraft ønsker å peke på som særlig avgjørende for å opprettholde norsk sokkels konkurranseevne, slik at Norge forblir et attraktivt investeringsområde for norsk og internasjonal olje- og gassindustri, inkludert leverandørbedrifter og maritim næring:

1. Sikre tilgang til attraktivt areal
2. Sikre forutsigbare og lønnsomme rammebetingelser som sikrer høy aktivitet og et bredt aktørbilde på sokkelen
3. Styrke det offentlige virkemiddelapparatet
4. Fortsatt satsing på karbonfangst og -lagring (CCS) og hydrogen fra naturgass som energikilde.
5. Etablere rammebetingelser som sikrer utbygginger av havvind på norsk sokkel
6. Støtte videreutviklingen av olje- og gassnæringens verdikjeder og kompetanseklnger.

Olje- og gassnæringen er Norges største næring, når det gjelder sysselsetting, verdiskaping og inntekter til fellesskapet. Det er anslått at 225 000¹ mennesker, nær 8,5 prosent av de sysselsatte i Norge, har sitt arbeid direkte eller indirekte knyttet til olje- og gassindustrien i Norge. Statens samlede netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten var om lag 257 milliarder kroner i 2019 og anslås til rundt 98 milliarder kroner for 2020. Eksportverdien fra olje og gass, som i 2019 lå på 424 milliarder kroner, utgjør om lag halvparten av samlet norsk vareeksport. Videre er leverandørindustrien den andre store eksportnæringen med om lag 100 milliarder kroner i internasjonal omsetning.

Tilgang til attraktivt areal er det viktigste enkeltvirkemidlet myndighetene har for å sikre videre utvikling og verdiskaping fra norsk olje- og gassvirksomhet. Den retningen stortingsmeldingen vil peke på når det gjelder areal- og tildelingspolitikken får avgjørende betydning for norsk sokkels attraktivitet blant oljeselskap og investorer, og derfor også for aktivitetsnivået. Dette vil gi seg uttrykk i arbeidsplasser i hele verdikjeden, samt ytterligere ringvirkninger og inntekter til storsamfunnet.

¹ Menon-notat nr. 14/2019: Bakgrunnsnotat om database over olje- og gassrelaterte inntekter i kommunene (tallgrunnlag fra 2017, omfatter både aktivitet i Norge og salg til utlandet)

KonKraft oppfordrer departementet til å legge til rette for å fortsette dagens tildelingssystem med TFO og nummererte runder, samt at åpning av nye områder vurderes i tråd med gjeldende praksis og forvaltningsplanene.

Sektoren er inne i en stor endring hvor produksjonen gradvis går ned, markedene forandrer seg, og klimapolitikken setter strenge krav til å redusere utslippet av klimagasser. De fleste forventer at markedene vil ta seg opp igjen etter pandemien, selv om det er usikker hvor hurtig og hvor høyt det vil nå. IEAs hovedscenario viser at verdens oljeetterspørsel vil være på nivå med etterspørselen før pandemien rundt 2023. I Europa anslår EU-kommisjonen at forbruket av olje og gass i 2030 vil ha falt med henholdsvis 30 og 25 prosent i forhold til nivået i 2015².

I konkurranse med andre olje- og gassprovinser er det avgjørende at norsk sokkel er både kommersielt attraktiv og leverer i toppklasse på klimaavtrykk. I denne rollen vil norsk olje- og gassindustri være sentral for norsk verdiskaping. KonKraft har i lenger tid samarbeidet med Rystad Energy om vurderinger av norsk sokkels attraktivitet i forhold til andre områder. Sokkelen plasserer seg høyt i de fleste sammenlikningene, og i denne sammenheng peker særlig de lave utslippene av CO₂ fra norsk sokkel seg ut som et viktig konkurransefortrinn. Et resultat av en kunnskapsintensiv næring og samarbeid på tvers av hele verdikjeden gjør at norsk olje- og gassproduksjon er helt i verdenstoppen når det gjelder lave utslipp knyttet til energiproduksjon.

I januar 2020 la KonKraft frem rapporten *Framtidens energinæring på norsk sokkel – Klimastrategi mot 2030 og 2050* hvor en samlet olje- og gassindustri satte seg ambisiøse mål for å redusere sine absolutte klimagassutslipp med 40 prosent i 2030 og mot nær null i 2050. Målet for 2030 blir nå forsterket i tråd med Stortingets anmodningsvedtak om at olje- og gassindustrien skal redusere sine utslipp med 50 prosent innen 2030, inkludert de tilknyttede maritime aktivitetene.

Elektrifisering gjennom tilknytning til kraftnettet og fornybar kraftproduksjon offshore vil være særlig viktig. Det er også viktig at vurderinger knyttet til elektrifisering av anlegg på norsk sokkel og utbygging av offshore vindkraft gjøres ut fra et helhetsperspektiv, der den landbaserte industrien og offshoreindustriens tilgang til kraft til konkurransedyktige priser er ivaretatt. Videre vil tiltak for å redusere utslipp fra faking og kaldventilering, ved å ta i bruk lav- og nullutslippsdrivstoff som hydrogen, ammoniakk og biodrivstoff, og karbonfangst- og lagring være sentrale for å nå klimamålene.

I tillegg til å kutte utslipp fra egen virksomhet og tilknyttede offshore maritime aktiviteter, skal olje- og gassindustrien i Norge gradvis skape en ny og fremtidsrettet energinæring på sokkelen som inkluderer havvind, hydrogen, samt karbonfangst og -lagringsprosjekter. I den sammenheng vil olje- og gassnæringen arbeide for å realisere følgende ambisjoner:

- Hydrogen som drivstoff i offshore skipsfart demonstreres innen 2025.
- Minst fem europeiske industribedrifter benytter hydrogen fra norsk naturgass med karbonfangst og -lagring i sin produksjon innen 2030. Minst to gasskraftverk benytter hydrogen som brensel i Europa innen 2030.

² Europakommisjonen, 2020: Impact assessment accompanying the document: Stepping up Europe's 2030 climate ambition. Investing in a climate-neutral future for the benefit of our people

- To CO₂-fangstanlegg i Norge, Norcem Heidelberg Sement i Brevik og Fortum energigjenvinningsanlegg på Klemetsrud, transportinfrastruktur for CO₂ og CO₂-lager på norsk sokkel, Northern Lights er i drift innen 2024. CO₂ sendes til lagring på norsk sokkel fra minst fem industribedrifter innen 2030.
- Olje- og gassnæringen vil arbeide for at Norges sterke posisjon innen fornybar energi fra havvind videreutvikles.

Stortingsmeldingen bør reflektere at olje- og gassindustrien vil måtte være en bærebjelke for Norge i lang tid framover. Samtidig skal denne næringen skape og være en del av en ny og framtidsrettet energinæring i havet. KonKraft takker for muligheten til å gi sine foreløpige innspill, og om ønskelig stiller KonKraft seg til disposisjon for utdypning og dialog med departementet gjennom hele prosessen.